

Mina föräldrar var danska.
Min far var klensmedmästare. Han
kom hit som gäst på 1870-talet.
Sedon köpte far verkstaden. Smel-
pojkar och de ogifta gästerna
podela på kommunen omkring smel-
jern. Där var stora ^{smorgar} som de bj
trai och trai i. De åt hos oss.
Li åt samtidigt och samma mat.
Var steg upp kl. 5. Han hade en
anordning som han drog i. Så att
det stog i golvet och räckte gäst-
terna. Kl. 6 var det kaffe. 68 var
det fukost en halv timme. Det
var bröda smorgarar och flotta-
madar som baus och i verkstaden.
Där hade de en tunn dricka.
Kl. 12 var det middag en timme.

De gifta parallena gick hem och
åt där. Tot 5 var det middagen. De
fick de mer bröda smörgåsar i och
staden igen. Tot 7 hade vi kvälls-
mat. Det var mycket konjunks-
göt ana kvällen. Stekt den andra
kvällen kvällen var det stekt prola-
ris.

för och inte om barnpojar-
na hade varit. De hade nog inte
och mat. De sökte platsen jämt
eller någon anhängig kom och följ-
gade för dem.

Var var kyrkostud och
Li bodde i Kompanigatan nära Petri.
De hyrde barnkar i kyrkan för
3-4 kr om året. De satte de fel
mycket och förstörde dem.
De fick gå till det och det stela stället och laga.

Bänkarna omkring mittgården
var de finaste och det var fria
sängar nys. Vid sidorna var det
billiga. Alla bänkar nu betaldes.
Mittgården var fri. På taksten var
det billiga. De som inte hade st-
kaste stoll. Under psalmen för pre-
dikan kom vaktmästaren och släp-
te oss där.

Släpa huset där vi bodde
hörmel av Kompanigatan och Kalen-
gatan, hade varit kloster. Det
hade varit en underjordisk gata
därifrån till Petri kyrka. Det
spökade alltid hemma. Det var
munnarna som dansade på går-
den. I vagnporten brann skvellen
ut till hus om välförne.

Då de skulle få stora be-
ställningar komnade det i veckota-
den. När far och herrarna träffades
på morgnarna kunde jag höra dem
prata. "Har du hört något i natt?"
"Ja" sade far. "Då får du en be-
ställning i dag."

Vi hade gårdsjord förden
var utlärenslad. De betalte allen-
de i mars månad. I höst är
gårdens på Compagnietan var det
en fyrkantig inläggning med dam-
men i mitten. Där växte upp och
ner på starkspannarna och på.
Mellan 4-5 på morgonen en gång i
veckan kom han från gårdsjorden
och tömde. Mar dog 1889. Då stod
det om gårdsjordarna i tidningen.

Uthna
Nr 158

Da' var det under handlingar med
staden.

Yngste smedpojken skulle
hålla gatan ren. "Om vintern är
det bala o ha honom på gatan," tyck-
te far. Då hann han inte annat.

Det var sämskstenar med tunn-
mor vid portarna. Det var en goit
bräda över, som han skulle lyfta
på och gå ut sent under. Då varmla-
de sig en hel marra på vintern.
Larje husagare skotte gatan. Arbets-
lyon, fattiggäddsarbitare gjorde torgen
rena. Fattiggäddaren låg på Västergatan.

Lagården var del något
som kallades. För bonor hade stort
lantbruk. De hade sina stallar där.
Man hade haft lagård. I "lagården"
boede gamla. De boede två i var
rum. De var fyllda om höken. Där
var öppna hall och koföringor.
I rummen var en mycket stor
järnkakelugn. På gården var del
kuller-sten. Där var en pump.
De var osams jämt där. Petri
kyrka köpte lagården. För vad
de fick för lagården blev detta,
bonorska stiftelsen, byggt på
slånsmark. Nu Drimst. bor på
bonorska stiftelsen och hvar sin ko-
ligen därför till detta. (Det sista är
möjligen inte muntlig tradition.)

De ropade ut varje hvi-
me. De gick vakt.

När det blev eldsvästa
satt de ut en röd flagga i väder-
ströcket på dagen på natten en
röd lykta. De drog i klockorna,
4 man vid varje klocka. S:t Torstens-
klockan var störst. De klämtade
olika slag för örter, väster, röder
och moer.

Stumlegatan och Snappsnus-
gatan var farliga gator. Där boede
lösa funderingar. Gånggatan var
inte heller farlig. Där stod de i
hö och väntade på dem.

Första onsdagen i var månad var det marknad på Gustav Adolfs torg. De hade allting, koppar, kärl, glas, ylle, mattor, stegar, de kom med på långa vagnar. De som kom och stod på marknaden, körde hem igen på kvällen.

Tredagsmarknad och jag inte var det var. De kom dagarna med kor och hästar genom staden. Det var en gång i midnaden.

På Hårforsget sålde de grönsaker och potatis, ost, smör, ägg, bröd och kött. Per Hakström var en bagare. Han kallades "Per i saken". Dagarna bodde på Kirsberg. Var onsdag och torsdag kom pojken hem med bröd till oss. Det var

nog till de stora hushållen.

Slaktaren kom också hem.
Slaktarna bodde också mest på
Kirsberg. De slaktade spårva. De
hade vagnen bakom sig, när de
stod på torget och en provisorisk
dsk. De var tre fyra rader
slaktare mellan Åkhus och Ny
skovns affärer.

Värnaboarna hade grön-
ker. De stod för Trammis höna.
upp till underrisen. De hade
egna fjärdgårdar. Så kom det boende
med. En del hade väl gårdgård
av de som sålde grönaker.

När slaktargatan upp
till underrisen var det ort och
smor. De hade sin hättas bed-

vid vagnarna. Man skulle smaka på smöret. Ljuvliga tog litet smör på en brunkit. En del tog på en smyg.

Fatt, fläsk och blod fanns det var dag. De som kom med ost, ägg och smör kom mest vardagar och lördagar.

Runt torget var flera andra klassens verkstänger. Killa. Skarpa hörn. Hallades Eltons harna. Där låg en ligger var gästgivarvärd. Gamla gästgivarvärdar stod det på där. Sörsta vanligen bara sör de. Där var farligt att gå förbi en brallarna.

På Kladdtorget vid Jernvägsgatan, där var han dit en.

ACC. N:R M. 11174 211

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

söndagarna med allt möjligt. De
fick hirta sin arborinig förtän på
lördagkvällen så de kunde inte
kopra för. 1891 såldes de fortfarande
där på söndagarna.

Stikarna hade mycket så
länge de ville. De stötte bränder.
na stängde.

Klas Maitenison den forste
reformista prästen bodde i huset
av Kalendegatan och Kompanigatan.
Huset finns där än.

I Gårde kyrka var de schar-
tanans och pietisterna. Där gick
Piedens och Dager. Högskolan hade
konfirmanderna en halv dag. Hög-
männen började kl. 10 i bland och
slutade vid fjärd kl. 2, för det
var vi "det ariska och fiedzi" och
"shutligori" och "shutligori".

Prosten Olvi var tillrätt-
mans med de rikare. När vi ha-
de mässor på Pödelhuset kom
prosten Olvi också.

Prosten Olvi tog alltid be-

fall. Därför han annoclad t. et.
till sigsel av en familj, där han
ej fick betalt, såde han; att han
hade förbruder.

Kommunisierar och pasto-
rs fick to det enkla folket.

Man hade allhel dop-
hemma i borgar-familjer. Jag
och min var de hade det allra
Det var väl på pastorsexpeditionen.
Vi hade en särskild dopkopp
hemma. Barnet hade lång vit
klämning.

I allmänhet var det
hemmapröllo. Om det var syn-
ket frut någon gång, kunde det
vara i kyrkan.

Dop, bröllo, begravning

huf 68

och konfirmationi betalade man
för. Vi gav 20 kr. när vi blev gif-
ta (c:a 1890). Prästen skulle bryn-
das till beziarning och dop. Tank-
vaktmästaren lämnade brydnings-
kort och pengar till prästen.

Vi skulle ha kruset och gå
och tacka för konfirmationen på
pastorsexpeditioren. Vi var hundre
flickor och hundre pojkar. Prostus
Olvin tog mite anordna an de, som
betalade.

Man skulle anmälta sig
till skriftsmålet. Skriftsmålet var
för själstjänsten. Lördagen innan
lades det upp att det var natt-
varandesång. På fredagen skulle man
anmälta sig. På långfredagen var
det alltså nattvarandesång.

fringarna som skulle
gå och brida vid dödsfall, skulle
ha ett nytt vitt förkläde och
schalett. Till de familjer, man
mörks med, skulle det vara
ett meddelande om dödsfallet.
Fringarna brukade bli briden på
någonting, då hon kom med med-
delandet.

Hä kom briden till
klädsel. Det var fruar som
blev briden. I vår ungdomstid
var den döds klädd, när fruar
kom. Det bröds på kaffe och kakor.

Till klädsel köptes det
ett ligg hos Cronkvist. Det lades
i skjutrock. På brukades det be-
da spetsar på lakanet. Man br-

Suf 70.

hade lägga det rätt, så att en
smitt. sked spets hängde ned på
ena sidan och rymtes utanför,
så lockes rätter på.

Gå och se lite gjorde man.
Så som helst fanns gatan hade
sällighet att gå upp. Alla skol-
gyltar skulle se. Det var klätt
med vitt. Där stod handlabrar
och en fröskild.

Till begärningen bjöds
bara herrar.

Så i några begärningen
bjöds på buljong och pastyr, skinka
vin och portvin och begärningsskon.
fekt i vatt och vitt papper. Det
lag en pass på brickan.

Mor dag 1889. Lilla.

* Sakom för
förrätt. Alla
prydnads saker
var tilltagna
Dunkar för
speglar. De
dickes på bor-
den. Paradise
möbler plor-
skades ut.

flyttade på hemmet. Far dog
1881.

När far dog var det med-
mästare bårade. Prästen skulle
bridas på vin, och konfekt för be-
gravningen. Två smedmästare ju-
sterrade, en för likvagnen och
en efter. Prästen blev var med på
brudningen för. Han gick för i
processionen.

Prästen var tröt. Det var
tak över likvagnen. Där var också
stäl av m. Kransar lades över kis-
ten och hängdes vid vidarna i
vagnen, om det var många.

Spelningarna var olika efter
sång. Vanligt folk hade inte såd.
De smigade kl. 10 för en del, kl. 11 för

borgare och hofvman, kl. 12 för
krutskräck.

På begravningsdagen mig-
des först till samling till begravn-
sedon migde de, när de tog kistan
(med Kompani) och migde så länge
de såg förståeligt från tornet.

Det skulle sandas och gra-
vas. Alla vänner som man kom
förbi, var skyldiga att sanda och
grava.

Grödfästningen var vid gra-
ven. För högre hofvman var det
kyrkobegravnings. Alla skildes vid
gravarna. Då gick var och en till
sitt. Grundmuren följde inte med
till kyrkogården. Vi för oss efter-
åt i dörren och såg på gravarna.

När julfästningen var slut
stod det en väl tillagad gästgärdsgård
och viftade med en kort värdskäp,
så att de såg det från fönstret och
började säga igen. (Gamla kyrko-
gårdens syns från Petri.)

Innan gästerna började
komma hade vi andakt och liket.
Det var bara de anhängiga. Prästen
var ej med.

(Det var vanligt att flick-
kor kläddes som brudar, barn
och så antas jag. Jag vet en ung
flicka, hon hade tre barn föresten.
Hennes mor ville att hon skulle
kläas i sin brudklänning, skor och
allt.)

Psalmbok lades i lästam.

Arbete gick med vitt förklä-
de och röda kragar. flera mönstrades
efter dödsfallet.

Efter min föräldras skulle
man gå i svartklädd ett år.

Man hade dock krusflor
meritens krökan. Spetskrage (med
långa yttar?) krusflor om halsen,
krusflorshatt. Går dödsfall
till begravningen gick på
benarna, med vita halsduk.

Larvband om armen hade
de inte. De började ett par år efter
redan mor dött (1882)

1878. Söndagsskolan började nog
Det var migunior Berg som
började. Hon hörde till Dödsfö-
samlingen missionsförsamlingen.
Söndagsskolan var först i Emma-
smetskyrkan. Notken flinkare bör-
jade på sin skola på Födelsgatan.
Hennes bror sa till henne att
höll hon på med vidant, skulle
hon anmälas henne / för skoloru-
theten?). Hon blev förvånad att
sluta ordet söndagsskolan i sin sko-
la och den flyttades till Garveks-
alen.

10-falsväckelsen var över hela
Malmö. Scharlagarna lyckte
inte om den. Vi sjöng psalmer på
10-minutssarbetet i flinkare

skola. 1885 till 86 blev Detet byggd

På höstarna hörlas på
och saltades in på korn. Vi hade
starkt två gånger om året till
pål och om våren. Vi fick hem en
gris och en halv ota. Till pål gör-
des medurst, ullkor, blodkor,
medstekar, sylta, skrikorna och
fogarna saltades. Vi saltade otbuniga.
När vi kokade blodkor, kom ar-
betarna upp och fick blodkor
och brigor. De gifta skulle ha nå-
gonstip med sig hem.

På bakade vi rebevärl,
klenor och färintakar. De gifta ge-
sällarna skulle ha en paus med
sig hem på pålaffon med ote-

Ullma
M 153

ACC. N:R M. 11174 : 23

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

biöcl klmas mandelmustor.
Folkminna fick alltid nå-
gonting. De fick väl någonting
förlämlig.